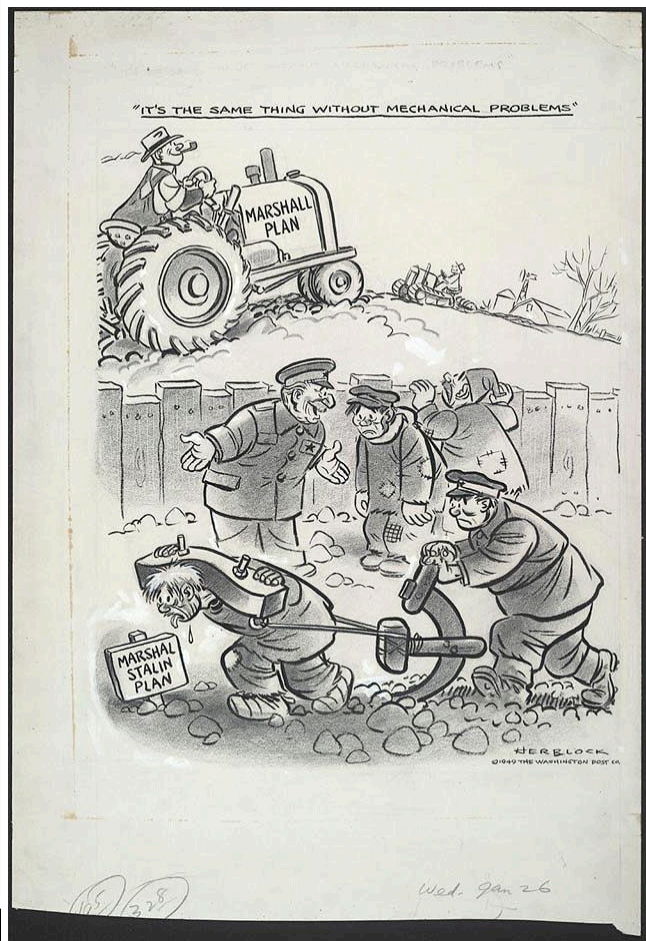

Методичні рекомендації для роботи з карикатурами (За Р.Страдлінгом)

Переваги карикатури:

- надають можливість отримати уявлення про думки і настрої людей в певний час;
- ефективно, коротко, дотепно резюмують суть питання;
- сенс витягається з зображення;
- надає можливість актуалізувати раніше отримані знання.

Що необхідно враховувати:

- карикатура виражає думку, а не факти, дає спрощене уявлення;
- карикатурист використовує гіперболу, шарж, спирається на стереотипи;
- карикатура використовує символи

Схема аналізу:

- простий опис(що, як зображено), наскільки реалістично тощо;
- чи можна впізнати якихось персонажів; кого чи що символізують певні фігури або символи;
- де і коли надруковано, якому явищу чи події присвячено;
- що вам відомо про ці події або явища;
- персонажі зображено позитивно чи негативно, яке відношення карикатуриста;
- наскільки ефективна карикатура в досягненні своєї мети, вплинула вона на вашу інтерпретацію;
- зв'язати з історичним контекстом.

Класифікація.

Зводячи до спільних знаменників різноманітні класифікації, виділимо лише дві:

- 1. За видом:** первинні і вторинні(інтерпретації) Зрозуміло, що перевагу потрібно віддавати первинним. Але і вторинні джерела цілком можуть використовуватись за умови дотримання принципу контрверсійності при їх відборі.
- 2. За типом відображення.** Виділяють джерела документальні (письмові), візуальні(різноманітні – від карикатур і плакатів до матеріальних джерел). Інколи як окремий тип виділяють усні джерела. Використовуватись на уроці можуть будь-які з них, але важливо намагатись дотримуватись збалансованості.

Основні критерії відбору (використано матеріали Р. Кушевої)

Документи(джерела) повинні бути:

- реально застосовуваними, а не просто ілюстративними;
- представницькими(максимально повно висвітлювати різноманітні аспекти теми):
 - контрверсійними, тобто репрезентувати одночасно різні точки зору, в тому числі офіційні і неофіційні;
 - бути різноманітними(письмові, фото, статистичні дані, плакати, карикатури тощо);
 - бути доступними і зрозумілими за змістом;
 - бути в достатній мірі короткими;
 - сприяти з'ясуванню важливих понять, давати можливість роботи з ними;
 - давати можливість ставити питання і давати відповіді на них;
 - компенсувати відсутність інформації в інших видах документів, доповнювати або протистояти один одному;
 - не потребувати додаткової обробки;
 - давати можливість різних інтерпретацій, в тому числі і співставлення реальності і офіційної позиції;
 - надавати можливість порівняння.